

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 41. stavka 1. Zakona o vodama (Narodne novine, br. 153/09, 63/11, 130/11, 56/13 i 14/14) i članka 30. stavka 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 150/11 i 119/14), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2016. godine donijela

UREDBU

O IZMJENAMA I DOPUNI UREDBE O STANDARDU KAKVOĆE VODA

Članak 1.

U Uredbi o standardu kakvoće voda (Narodne novine, br. 73/13, 151/14 i 78/15) u članku 2. točki 9. riječ: »i« na kraju rečenice zamjenjuje se točkom-zarezom.

U točki 10. točka na kraju rečenice zamjenjuje se riječju: „i“.

Iza točke 10. dodaje se točka 11. koja glasi:

„11. Direktiva Komisije 2014/80/EU od 20. lipnja 2014. o izmjeni Priloga II. Direktivi 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja (Tekst značajan za EGP) (SL L 182, 21.6.2014).“.

Članak 2.

Članak 5. mijenja se i glasi:

„Rokovi za postizanje ciljeva zaštite voda iz članka 4. ove Uredbe mogu se za određena vodna tijela produžiti radi postupnog postizanja ciljeva, uz uvjet da ne dolazi do daljnjeg pogoršanja stanja tih vodnih tijela te kada su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. kada se utvrdi da se potrebna poboljšanja stanja vodnih tijela na vodnom području ne mogu razumno postići u zadanom vremenskom okviru iz najmanje jednog od sljedećih razloga:

– ako se poboljšanje iz tehničkih razloga može postići samo u fazama čije trajanje ukupno prelazi zadani vremenski okvir

– ako bi postizanje poboljšanja u zadanom vremenskom okviru bilo nesrazmjerno skupo i/ili

– ako prirodni uvjeti ne dozvoljavaju pravovremeno poboljšanje stanja tih vodnih tijela

2. da su produženje rokova i razlozi za to produženje posebno navedeni i objašnjeni u Planu upravljanja vodnim područjima

3. da je produženje rokova iz točke 2. ovoga članka ograničeno na najviše dva naredna planska ciklusa Plana upravljanja vodnim područjima, osim u slučajevima kada su prirodni uvjeti takvi da ciljevi ne mogu biti postignuti u tom razdoblju i

4. da Plan upravljanja vodnim područjima sadrži sažetak neophodnih mjera i aktivnosti kojima se vodna tijela postupno dovode u dobro stanje do produženog roka, razloge za svako odgađanje provođenja tih mjera i očekivani vremenski plan njihove provedbe, kao i sažetak eventualnih dopunskih mjera.“.

Članak 3.

Članak 6. mijenja se i glasi:

„Ako se utvrdi da je stanje određenih vodnih tijela koja su pod utjecajem ljudskih aktivnosti ili je njihovo prirodno stanje takvo da bi postizanje ciljeva njihove zaštite bilo tehnički neizvedivo i/ili nesrazmjerno skupo dopušteno je postići manje stroge ciljeve zaštite voda od onih propisanih člankom 4. ove Uredbe, kada su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

– da se okolišne i društveno-ekonomske potrebe kojima ta ljudska aktivnost služi ne mogu zadovoljiti na drugi način koji predstavlja znatno bolju ekološku opciju, a koja bi zahtijevala nesrazmjerne troškove

– da je osigurano najviše moguće ekološko i kemijsko stanje površinskih voda, odnosno najmanje moguće promjene dobrog stanja podzemnih voda

– da ne dolazi do daljnjeg pogoršanja stanja tijela površinske, odnosno podzemne vode i

– da su uspostavljanje i razlozi za uspostavljanje manje strogih ciljeva zaštite okoliša navedeni u Planu upravljanja vodnim područjima i preispituju se svakih šest godina.“.

Članak 4.

Članak 7. mijenja se i glasi:

„Privremeno pogoršanje stanja voda neće se smatrati odstupanjem od postizanja ciljeva iz članka 4. ove Uredbe ako je to pogoršanje posljedica prirodno uzrokovanih okolnosti ili zbog više sile, koje su iznimne i nisu mogle biti razumno predviđene, naročito velike poplave ili dugotrajne suše ili je posljedica okolnosti izazvanih nezgodama koje se nisu mogle razumno predvidjeti, kada su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. da su poduzeti svi mogući koraci za sprječavanje daljnjeg pogoršanja stanja voda te se ne dovodi u pitanje postizanje ciljeva njihove zaštite na drugim vodnim tijelima koja nisu izložena navedenim okolnostima

2. da su u Planu upravljanja vodnim područjima navedeni uvjeti pod kojima se mogu proglasiti navedene okolnosti, uključujući i odabir odgovarajućih pokazatelja

3. da su u program mjera iz Plana upravljanja vodnim područjima uključene mjere koje treba poduzeti u takvim izuzetnim okolnostima i koje ne dovode u pitanje poboljšanje kakvoće vode nakon što navedene okolnosti prestanu

4. da se posljedice navedenih iznimnih nepredviđenih okolnosti preispituju i navode u godišnjem izvješću iz članka 44. Zakona o vodama te da su poduzete sve moguće mjere u cilju vraćanja voda u stanje prije nastanka navedenih okolnosti čim to bude moguće i

5. da se sažetak izvješća o posljedicama nastalih okolnosti i poduzetim mjerama iz točaka 1. i 4. ovoga članka uključi u naredni Plan upravljanja vodnim područjima.“.

Članak 5.

U članku 43. stavku 3. točke 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„2. porijeklo onečišćujućih tvari, njihovo moguće prirodno pojavljivanje, njihova toksičnost i sklonost disperziji, njihova postojanost i bioakumulacijski potencijal,

3. pri određivanju pozadinskih vrijednosti razina tvari ili iona ili njihovih pokazatelja koje se u određenom tijelu podzemne vode javljaju zbog prirodnih hidrogeoloških razloga, a uzimaju se u obzir pri određivanju graničnih vrijednosti onečišćujućih tvari, moraju se uzeti u obzir sljedeća načela:

– utvrđivanje pozadinskih razina mora se temeljiti na analizi značajki vodnih tijela podzemne vode sukladno propisu iz članka 36.a Zakona o vodama te na rezultatima praćenja stanja podzemnih voda u skladu s odredbama ove Uredbe, a metodologija praćenja stanja podzemnih voda i tumačenja podataka mora uzeti u obzir činjenicu da se uvjeti toka i kemija podzemnih voda razlikuju uzdužno i okomito

– ako su dostupni samo ograničeni podaci o praćenju stanja podzemnih voda, treba prikupiti još podataka, a vrijednosti pozadinskih razina u tom slučaju utvrditi na temelju ograničenih podataka, gdje je to prikladno, upotrebom pojednostavnjenog pristupa s podskupom uzoraka za koje pokazatelji ne ukazuju na utjecaj ljudskih aktivnosti te, ako su dostupne, u obzir se uzimaju i informacije o geokemijskim promjenama i procesima i

– ako je dostupna količina podataka o praćenju stanja podzemnih voda nedovoljna te postoji malo informacija o geokemijskim promjenama i procesima, u međuvremenu dok se ne prikupi više podataka i informacija, pozadinske razine se procjenjuju, gdje je to prikladno, na temelju referentnih statističkih rezultata za istu vrstu vodonosnika sa drugih područja gdje je dostupno dovoljno podataka o praćenju.“.

Članak 6.

U Prilogu 6. STANDARDI KAKVOĆE ZA OCJENU KEMIJSKOG STANJA PODZEMNIH VODA Tablica 3. GRANIČNE VRIJEDNOSTI SPECIFIČNIH ONEČIŠĆUJUĆIH TVARI mijenja se i glasi:

„Tablica 3. GRANIČNE VRIJEDNOSTI SPECIFIČNIH ONEČIŠĆUJUĆIH TVARI

Pokazatelj	Mjerna jedinica	Granična vrijednost
1. koji se može pojaviti prirodno i/ili kao rezultat ljudske djelatnosti		
arsen (As)*	µg/l	10
kadmij (Cd)	µg/l	5

olovo (Pb)*	µg/l	10
živa (Hg)	µg/l	1
amonij (NH ₄)*	mg/l	0,5
kloridi (Cl)	mg/l	250
sulfati (SO ₄)*	mg/l	250
ortofosfati (PO ₄)	mg/l	0,2
nitriti (NO ₂)	mg/l	0,5
ukupni fosfor **	mg/l	0,35
2. umjetne sintetičke tvari		
suma trikloretilena i tetrakloretilena	µg/l	10
3. koji upućuje na prodore slane vode ili druge prodore		
vodljivost***	µS/cm	2 500

* granična vrijednost se ne odnosi na sljedeća tijela podzemne vode koja zbog geološkog podrijetla sadrže više koncentracije arsena, olova, sulfata i amonija:

tijelo podzemne vode Istočna Slavonija sliv Drave i Dunava – arsen, olovo, amonij

tijelo podzemne vode Ilova – Lonja – Pakra – amonij

tijelo podzemne vode Lekenik – Lužani – arsen, amonij

tijelo podzemne vode Istočna Slavonija sliv Save – arsen, amonij

tijelo podzemne vode Neretva (Butina i Prud), Krka (okolica Knina i Drniša) – sulfati

** granična vrijednost će se izmijeniti/potvrditi do kraja 2018. godine

*** granična vrijednost se ne odnosi na tijelo podzemne vode Krka (okolica Knina i Drniša)“.

Članak 7.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

Predsjednik

Tihomir Orešković

OBRAZLOŽENJE

UZ PRIJEDLOG UREDBE O IZMJENAMA I DOPUNI UREDBE O STANDARDU KAKVOĆE VODA

Prema Programu Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2016. godinu, a sukladno članku 41. stavku 1. Zakona o vodama (Narodne novine, br. 153/09, 63/11, 130/11, 56/13 i 14/14) Vlada Republike Hrvatske donosi Uredbu o izmjenama i dopuni Uredbe o standardu kakvoće voda.

Predloženim Prijedlogom uredbe o izmjenama i dopuni Uredbe o standardu kakvoće voda (u daljnjem tekstu: Prijedlog Uredbe) prenose se odredbe Direktive Komisije 2014/80/EU od 20. lipnja 2014. o izmjeni Priloga II. Direktivi 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja (Tekst značajan za EGP) (SL L 182, 21.6.2014.).

Sukladno članku 10. Direktive 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja, Komisija preispituje Priloge I. i II. iste do 16. siječnja 2013. godine i zatim svakih sljedećih šest godina.

Na temelju ovog prvog preispitivanja nije bilo dostupno dovoljno informacija za određivanje novih standarda kakvoće podzemnih voda za onečišćujuće tvari iz Priloga I. Direktive 2006/118/EEZ, ali s obzirom na znanstveni i tehnički napredak bile su potrebne tehničke prilagodbe u Prilogu II. iste, u dijelu koji se odnosi na granične vrijednosti za onečišćujuće tvari i pokazatelje onečišćenja podzemnih voda.

Preispitivanjem Priloga II. Direktive 2006/118/EEZ utvrđeno je sljedeće:

- potrebno je poboljšati usporedivost graničnih vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u podzemnim vodama. S tim u vezi su izmjenama Priloga II. Direktive 2006/118/EEZ propisana zajednička načela za određivanje pozadinskih razina (pozadinska razina je koncentracija tvari ili vrijednost pokazatelja u tijelu podzemne vode koja ne odgovara nikakvim ili samo vrlo malim antropogenim promjenama u odnosu na prvobitno stanje);
- postoji značajna mogućnost da dušik i fosfor u podzemnim vodama predstavljaju rizik za eutrofikaciju povezanih površinskih i podzemnih voda i izravno ovisnih kopnenih ekosustava te je izmjenama Priloga II. Direktive 2006/118/EEZ propisano da se osim nitrata, pri utvrđivanju graničnih vrijednosti trebaju u obzir uzeti i nitriti, koji doprinose ukupnoj količini dušika te ukupna količina fosfora (u obliku čistog fosfora ili u obliku fosfata).

Nadalje, Komisija je utvrdila da informacije o onečišćujućim tvarima i pokazateljima za koje su utvrđene granične vrijednosti, a koje su države članice dostavile Komisiji u prvim planovima upravljanja vodnim područjima, nisu dovoljne za potpuno razumijevanje i usporedbu rezultata. Stoga su izmjenama Priloga II. Direktive 2006/118/EEZ relevantni zahtjevi u pogledu potrebnih informacija dodatno pojašnjeni i dorađeni kako bi se osigurala transparentnost postupka procjene i olakšala usporedba rezultata procjena kemijskog stanja u državama članicama. S obzirom da se sadržaj Plana upravljanja vodnim područjima propisuje Pravilnikom o sadržaju Plana upravljanja vodnim područjima (Narodne novine, broj 74/13), navedeno je predmet Prijedloga pravilnika o izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika, čije donošenje je također predviđeno u Programu Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2016. u II. kvartalu 2016. godine kako bi se u potpunosti prenijela navedena Direktiva.

Ovim Prijedlogom Uredbe izvršeno je i dodatno usklađenje s pravnom stečevinom EU u području voda budući je, nakon provedene analize relevantnog hrvatskog zakonodavstva, Europska komisija utvrdila da pojedine odredbe Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000.) nisu pravilno prenesene u hrvatski pravni poredak. S tim u vezi je Europska komisija 4. travnja 2016. otvorila EU pilot broj 8440/16/ENVI – Prenošenje Direktive 2000/60/EZ o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike u zakonodavstvo Republike Hrvatske putem sustava EU pilot. Navedeno usklađivanje izvršeno je u člancima 2., 3. i 4. Prijedloga Uredbe.

Prijedlog Uredbe nema utjecaj na rashode i izdatke te prihode i primitke državnog proračuna, niti na rashode i izdatke Hrvatskih voda kao izvanproračunskog korisnika.

OBRAZLOŽENJE UZ ČLANKE

Uz članak 1.

Ovim člankom se dopunjuje članak 2. Uredbe o standardu kakvoće voda (Narodne novine, br. 73/13, 151/14 i 78/15) u skladu s nomotehničkim pravilima i praksom u zakonodavstvu Republike Hrvatske, odnosno ispunjava se obveza navođenja naziva direktive Europske unije s kojom se ova Uredba usklađuje.

Uz članak 2.

Ovim člankom mijenja se članak 5. Uredbe o standardu kakvoće voda i propisuje se da se za određena vodna tijela, uz uvjet da ne dolazi do daljnjeg pogoršanja stanja tih vodnih tijela, mogu produžiti rokovi za postizanje ciljeva zaštite voda iz članka 4. te Uredbe ukoliko su ispunjeni svi navedeni uvjeti. Ovime se odgovarajuće prenosi odredba članka 4. stavak 4. Direktive 2000/60/EZ o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike u zakonodavstvo Republike Hrvatske sukladno zahtjevu iz EU pilota broj 8440/16/ENVI budući je Europska komisija pri procjeni kvalitete prenošenja Direktive 2000/60/EZ utvrdila da formulacija odredbi predmetnog članka nije jasno ukazivala da je navedeno produženje rokova moguće isključivo kada su kumulativno ispunjeni svi predmetnim člankom propisani uvjeti.

Uz članak 3.

Ovim člankom mijenja se članak 6. Uredbe o standardu kakvoće voda i propisuje se da, ukoliko se utvrdi da je stanje određenih vodnih tijela koja su pod utjecajem ljudskih aktivnosti ili je njihovo prirodno stanje takvo da bi postizanje ciljeva njihove zaštite bilo tehnički neizvedivo i/ili nesrazmjerno skupo, za ta vodna tijela dopušteno postići manje stroge ciljeve zaštite voda od onih propisanih člankom 4. Uredbe, kada su kumulativno ispunjeni svi predmetnim člankom propisani uvjeti. Ovime se odgovarajuće prenosi članak 4. stavak 5. Direktive 2000/60/EZ o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike u zakonodavstvo Republike Hrvatske sukladno zahtjevu iz EU pilota broj 8440/16/ENVI budući je Europska komisija je pri procjeni kvalitete prenošenja Direktive 2000/60/EZ utvrdila da formulacija odredbi predmetnog članka nije jasno ukazivala da je navedeno postizanje manje strogih ciljeva zaštite voda moguće isključivo kada su kumulativno ispunjeni svi predmetnim člankom propisani uvjeti.

Uz članak 4.

Ovim člankom mijenja se članak 7. Uredbe o standardu kakvoće voda i propisuje se da se posljedice iznimnih i nepredviđenih okolnosti zbog kojih je došlo do privremenog pogoršanja stanja voda preispituju svake godine i navode u godišnjem izvješću iz članka 44. Zakona o vodama. Ovim člankom odgovarajuće se prenosi članak 4. stavak 6. točka (d) Direktive 2000/60/EZ o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike u zakonodavstvo Republike Hrvatske sukladno zahtjevu iz EU pilota broj 8440/16/ENVI budući je Europska komisija pri procjeni kvalitete prenošenja Direktive 2000/60/EZ utvrdila da u nacionalno zakonodavstvo nije prenesena obveza prema kojoj se posljedice iznimnih okolnosti ili okolnosti koje se nije moglo razumno predvidjeti preispituju svake godine.

Uz članak 5.

Ovim člankom mijenja se članak 43. stavak 3. točke 2. i 3. Uredbe o standardu kakvoće voda i propisuju se načela za određivanje pozadinskih razina tvari ili iona ili njihovih pokazatelja, koje se u vodnom tijelu podzemne vode javljaju zbog prirodnih hidrogeoloških uvjeta, a radi usklađenja s Direktivom Komisije 2014/80/EU od 20. lipnja 2014. o izmjeni Priloga II. Direktivi 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja.

Uz članak 6.

Ovim člankom se u Prilogu 6. Uredbe o standardu kakvoće voda *Standardi kakvoće za ocjenu kemijskog stanja podzemnih voda* mijenja Tablica 3. *Granične vrijednosti specifičnih onečišćujućih tvari u koju su na popis onečišćujućih tvari i njihovih pokazatelja koje države članice moraju uzeti u obzir pri utvrđivanju graničnih vrijednosti* u koju su dodani *nitriti* i *ukupni fosfor* radi usklađenja s Direktivom Komisije 2014/80/EU od 20. lipnja 2014. o izmjeni Priloga II. Direktivi 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja budući da je utvrđeno da postoji značajna mogućnost da dušik i fosfor u podzemnim vodama predstavljaju rizik za eutrofikaciju

povezanih površinskih i podzemnih voda i izravno ovisnih kopnenih ekosustava te da je pri utvrđivanju graničnih vrijednosti potrebno uzeti u obzir i *nitrite*, koji doprinose ukupnoj količini dušika, te ukupnu količinu fosfora, bilo u obliku fosfora ili u obliku fosfata. Republika Hrvatska je odabrala da će se propisati granične vrijednosti za *ukupni fosfor*. Propisana granična vrijednost za *nitrite* preuzeta je iz Pravilnika o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (Narodne novine, broj 125/13), a granična vrijednost za *ukupni fosfor* je procijenjena s obzirom da do sada nije postojala obveza praćenja navedene tvari te ne postoje podaci na temelju kojih bi se odredile referentne vrijednosti. Iz navedenog razloga stavljena je napomena da će se granična vrijednost izmijeniti/potvrditi do kraja 2018. godine do kada će se prikupiti više podataka za određivanje pozadinskih vrijednosti za ukupni fosfor tj. podataka gdje su povišene koncentracije ukupnog fosfora rezultat prirodnih uvjeta, a gdje su iste nastale kao posljedica onečišćenja.

Također, izvršeno je standardiziranje nazivlja spojeva - *trikloreten* i *tetrakloreten* u *trikloroetilen* i *tetrakloroetilen*, kako se ti spojevi nazivaju u površinskim vodama.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ove Uredbe.